

Menighederne en anden Delagtighed i Valget af deres Præster, end den, nærværende Lovforslag indeholder, saa ønsker jeg ikke, at Menighederne i mindste Maade skulle have Noget med Valget af deres Præster at gjøre.

Formanden: Det er jo ganske naturligt, at Lanken med en Sag som denne beskæftiger sig med den noget beslægtede Sag om Besættelse af Skolelærerembederne, men paa den anden Side, maa det dog erkendes, at det ikke er den Sag, som nu foreligger, og jeg maa derfor bede ærede Talere ikke at komme for dybt ind paa den. Denne Bemærkning gjør jeg ikke just i Anledning af de Ytringer, som ere fremkomne, men mere med Hensyn til Ytringer, som muligens kunde fremkomme i senere Foredrag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det Forslag, som jeg har tilladt mig at fremlægge, maa efter mit Skøn betragtes som et Tilbud fra Regjeringen om at dele med Menigheden den Myndighed, der nu alene ligger hos Regjeringen, og det, der tilskynder mig til at ønske en Forandring i det nu Bestaaende, er den Lov, der ofte kan være tilstede hos Ministeren, naar han skal gjøre Forslag til Kongen om Præsteembedets Besættelse paa Grund af, at han udelukkende maa holde sig til foreliggende Anbefalinger for Kandidaten, og til, hvad han maaske kun tilfældigvis kan have erfaret om denne eller hin Ansøger. Dette trænger efter mit Skøn til et Supplement, og det passende Supplement, tror jeg, vil findes deri, at de Kandidater, der efter Ministeriets Skøn maa anses for dem, der nærmest bør komme i Betragtning, faae Leilighed til at fremstille sig for Menighederne, saaledes at deraf kan følge en Udtalelse fra vedkommende Menighed om dens Skøn med Hensyn til Præsten. Jeg tror, det er et heldigt Supplement til, hvad vi nu have. Nu er det imidlertid klart, at flere af de Herrer ville noget ganske Andet, noget meget Mere; de vilde have det i deres Haand at vælge omtrent lige saa frit, som man nu vælger Skolelærere. Deraf kan jeg efter min Opfattelse ikke gaa ind; thi jeg føler mig overbevist om, at det vil være uheldigt, hvis man gjør det. Jeg skal derimod være meget villig til at gaa ind paa mindre Ændringer i Forslaget; thi jeg indrømmer, at der ofte har været Lov i hos mig under Udarbejdelsen af Lovudkastet snart om et, snart om et andet Punkt. Særlig skal jeg fremhæve det Punkt, som berørtes af det ærede

Medlem fra Kjøbenhavn (Bloug), nemlig om Valgprædiken. Der har jo tidligere været fremsat Forslag angaaende Valgprædiken, som i det Væsentlige samstemmer med, hvad der nu her foreligger; men man har tænkt sig Prædikenen foregaaet paa en anden Maade, nemlig saaledes, at det overlodes til Kandidaten frit at holde Prædiken i alle Kirker, naar han selv synes. Er der nu tre Kirker i et Pastorat, og der bliver tre Kandidater, saa kan man altsaa faae ni forskellige Prædikener paa forskellige Dage. Ganske uden noget Tilsyn fra den overordnede Geistlighed kan dette ikke foregaae, Provsten maa vel være tilstede; men det bliver da et altfor vidtløftigt Apparat, der her skal opstilles, og det forekommer mig da, skjøndt det uenigelig kan have sine Vanskeligheder at samle Prædikenerne paa een Dag, at dette dog ubetinget vil være at foretrække. Hvad Frivilligheden angaar, som det ærede Medlem fra Kjøbenhavn omtalte, da maa jeg gjøre opmærksom paa, at den allerede er tilstede efter Lovudkastet. Der gives Vedkommende efter § 2 Udga ng til at prædike, og der bruges i § 8 et lignende Udtryk, jeg husker det ikke ordret; men Meningen er ganske simpelt den, at det er en Ret, de tre Ansøgere, som Kongen udvælger, faae til at fremstille sig for Menigheden og til at holde en Prædiken for den, men ingenlunde nogen Forpligtelse til at komme tilstede. Med Hensyn til Formen skal jeg være meget villig til at tage denne under Overveielse, og jeg tror snart at turde sige, at jeg vil gaa ind paa, at der kommer en Art Bibellæsning i Stedet for en Prædiken; thi den væsentligste Forskjel, som det stiller sig for mig, at der vil blive, er den, at den indledende Bøn og Slutningsbønnen ville bortfalde, og det er to Ting, som man vistnok ogsaa kunde ønske fjernede. Jeg skal derfor være meget villig til at tage dette Spørgsmaal under nærmere Overveielse.

Til Støtte for Forlangendet om at faae en større Ret er det ærede Medlem, som først havde Ordet, gaaet ud fra en statistisk Opgielse af, hvor mange Ansøgninger, der nu indkommer om Præstekald, og Gjennemsnittet har det ærede Medlem antaget at være mellem 20 og 30; det Samme har et andet æret Medlem senere hentydet til. Jeg vil imidlertid gjøre opmærksom paa, at det maa være statistiske Optegnelser, som hidrøre fra et ældre Stadium; thi det er paa ingen Maade Tilfældet nu, at der gjennemsnitlig skal være 20 til 30 Ansøgninger om et Præstekald. Det er meget hyppigt, at der nu er 5 a 6 eller et lignende Antal, og jeg skal nævne — for at dvæle